

דו"ח תרגיל 2 - אלגוריתמים גנטיים: פתרון ריבוע קסם

רועי אמסלם

322535436

מחלקה: מדעי המחשב

אני מודע לדרישת הנוכחות בקורס כפי שפורטו במכתבים ובשיעור הראשון ולכך שמי שלא עומד בדרישה זו לא יוכל לעבור את הקורס.

הוראות הפעלה:

קובץ הקוד נמצא בלינק הבא: [לינק לשיתוף בגוגל דרייב או GitHub]

יש להריץ את הקובץ `main.py` עם פייתון 3. אין צורך בהתקנות חיצוניות.

חלק א: פירוט האלגוריתם הגנטי

ייצוג הפתרונות

כל פתרון מיוצג כמטריצה דו-ממדית בגודל $N \times N$, אשר מכילה את כל המספרים 1 עד N^2 בדיוק פעם אחת.

פונקציית הערכה (fitness)

הפונקציה מחשבת את סכום השגיאות בכל שורה, עמודה ושני האלכסונים. אם N הוא כפולה של 4, מתווספות דרישות לריבוע קסם מושלם: סכום כל תת-ריבוע 2×2 שווה לסכום הקסם, וסכום זוגות סימטריים מהקצוות שווה ל- $N^2 + 1$.

פעולת הכלאה (Crossover)

ביצוע crossover חד-נקודתי תוך שמירה על חוקיות (ללא כפילויות). החצי הראשון נלקח מהורה אחד, והשלמת הערכים לפי הופעתם מההורה השני.

מוטציה (Mutation)

מבוצעת על ידי החלפה של שני תאים אקראיים במטריצה. פעולה זו שומרת על חוקיות המטריצה.

אופטימיזציה לוקאלית

בוצעו 5 צעדי מוטציה על כל פרט, תוך שמירה על הפתרון עם ה- $fitness$ הטוב ביותר. משמשת באסטרטגיות דארוויניות ולאמארקית.

מניעת התכנסות מוקדמת

התווסף מנגנון עצירה אם לא חל שיפור במשך 50 דורות. כמו כן, לא מתווספים ילדים זהים להוריהם כדי לשמר שונות באוכלוסייה.

עצירת הריצה

הריצה נעצרת כאשר: נמצא פתרון מושלם ($fitness == 0$), הושגו 500 דורות, או לא חל שיפור במשך 50 דורות רצופים.

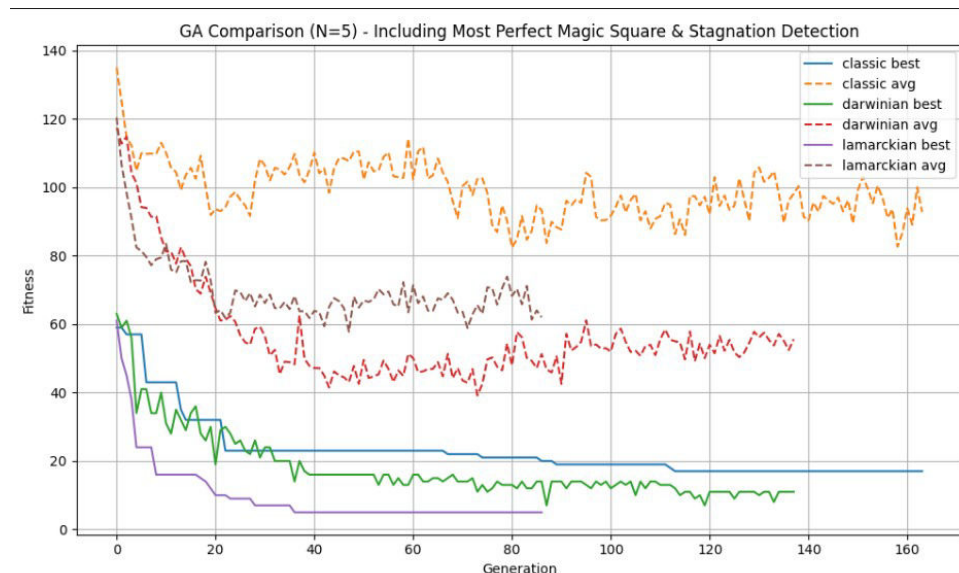
חלק ב: השוואת אסטרטגיות אבולוציוניות

שלוש אסטרטגיות נבדקו: קלאסית – ללא אופטימיזציה, דארווינית – מבוצעת אופטימיזציה אך לא מועברת לדור הבא, ולאמארקית – מבוצעת אופטימיזציה וכן נרשמת בתורשה.

טבלת השוואה לדוגמה (N=4)

קריאות לפונקציית הערכה	דורות עד עצירה	Fitness סופי	אסטרטגיה
16,200	162	52	קלאסית
147,700	211	22	דארווינית
58,800	84	20	לאמארקית

גרף: התכנסות לאורך הדורות

חלק ג: תובנות

שיטה לאמארכית ודארווינית מציגות יתרון קל מבחינת התכנסות מהירה ו-fitness נמוך יותר. למרות שבשיטות המתקדמות יש יותר קריאות לפונקציית fitness, הן שומרות על פתרונות טובים יותר. האופטימיזציה המקומית עוזרת להימנע ממינימום מקומי.

חלק ד: ניסויים נוספים

נעשה ניסוי גם על $N = 5$ (רמה קלה), ועל $N = 4$ (רמה מתקדמת עם 'most perfect')